

Till dig som är handledare för lärarstudenter på grundlärarprogrammet i svenska F-3, v.46-48 2021

Tack för att du tar emot lärarstuderande i din klass!

Studenten läser under höstterminen 25,5 hp i ämnet svenska och har 4,5 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Den verksamhetsförlagda utbildningen består av **15 dagar** och har kurskoden 972G37 med följande didaktiska och sociala kursmål:

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- planera en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning med beaktande av styrdokument och didaktiska teorier
- leda en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning
- följa upp en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning
- visa förmåga att ta initiativ i den pedagogiska verksamheten
- kommunicera och interagera med elever i olika sammanhang.

Studenten ska vara delaktig i allt som ingår i en lärares uppdrag och därmed följa dina arbetsdagar i samtliga ämnen och arbetsuppgifter. Studentens arbetstid är **40 timmar/vecka**, inklusive tid för egen planering, för- och efterarbete samt Lesson study. Studentens eget arbete kan t.ex. ske under din förtroendetid. Se gärna filmerna som riktar sig till studenterna: [Inför din VFU \(12:34\)](#) och [Maxa din VFU \(7:26\)](#).

I år ingår *projekt Lesson study* i anslutning till VFU-perioden i svenska. Du deltar på den nivå det är möjligt, efter samråd med rektor. Det finns två alternativ för genomförandet. Se instruktionshäftet du fått tidigare, bilaga 1 samt [den här inspirationsfilmen \(7:26\)](#) från förra årets "lilla" projekt. Projektet kompenseras med ersättning för ytterligare två dagar, dvs. totalt 17 dagar.

VFU-introduktion tisdag 9 november kl. 15.00–16.30: Digital introduktion för studenter och handledare med Annika Mindedal, kursansvarig, via följande Zoom-länk:

<https://liu-se.zoom.us/j/61406837933?pwd=UFdtVkdiTVNCbVovSExxYkdqNVNRRdz09>

Om lösen efterfrågas, ange koden 839274.

Inför VFU-veckorna uppmanas studenten att kontakta dig för ett möte i god tid innan vecka 46, så att ni kan planera för både Lesson study och övrigt under VFU-perioden. Studenten lämnar ett utdrag ur belastningsregistret och skriver också ett brev för att presentera sig. Det är bra om du kan dela ut brevet till eleverna och vårdnadshavarna på lämpligt vis. Innan VFU-perioden startar går ni tillsammans igenom [Överenskommelsen](#).

VFU-uppgift

Under VFU-perioden ska studenten planera, genomföra och följa upp en lektionsserie som är knuten till det arbete som pågår i klassen. Det ska vara 5–7 lektionstillfällen (gärna fler). Följande moment ska ingå i lektionsserien:

- högläsning där någon form av samtal ingår
- elevuppgifter i läsning och skrivning
- estetiska inslag (bild, musik och gestaltning/drama).

Du och studenten diskuterar uppgiften och väljer tillsammans ut ett lämpligt arbetsområde. Flera ämnen än svenska kan med fördel ingå så att det blir ett ämnesintegrerat arbete med olika arbets- och uttrycksformer. Studenten gör en planering utifrån de didaktiska frågorna och med stöd av en planeringsmall (bilaga 2). Uppgiften förankras i den aktuella läroplanen och ta stöd i kurslitteratur.

Ni följer sedan upp de undervisningstillfällen studenten genomfört. Det är viktigt att du tittar både på *hur studenten undervisar*, utifrån kriterierna i bilaga 4, och *studentens egen kunskap* om ämnesinnehållet. Om studenten till exempel har genomfört ett stavningsmoment med eleverna; Har hon eller han genomfört momentet på ett sätt som visar att studenten själv behärskar stavning?

Trepartssamtal via Zoom eller "tvåpartssamtal" på plats

Trepartssamtal kommer att genomföras under läsåret. Hälften av studenterna får samtal med campuslärare under kursen i svenska (ht 2021) och den andra hälften under kursen i matematik (vt 2022). Campuslärare, handledare och student samtalar i en timme enligt strukturen i bilaga 3. Campusläraren tar kontakt för att komma överens om en lämplig samtalstid, samt är den som skapar en zoom-länk för mötet. Om du som handledare *inte* ska delta i trepartssamtal genomför du och studenten uppgiften enligt bilaga 3 på egen hand vid lämpligt tillfälle, ungefär i mitten av perioden.

Omdömesformulär

Du fyller i omdömesformuläret enligt anvisningarna i dokumentet, men observera att *din bedömning inte är en betygssättning* utan ett underlag för den examination som görs av examinator. Kursen har en tregradig betygsskala (U-G-VG). Den tregradiga betygsskalan gäller för de didaktiska målen. De sociala målen har en tvågradig betygsskala (U-G). Behöver du stöd vid bedömningen av studentens lärarförmågor, kontakta Annika Mindedal. Examinator (Annika) kontaktar dig vid behov av kompletterande information.

Omdömesformuläret skickas med post efter att studenten avslutat samtliga 15 dagar. Se adress på omdömesformuläret.

Vid eventuella frågor kontakta kursansvarig, kursmentor eller VFU-koordinator.

Kursansvarig och examinator: Annika Mindedal annika.mindedal@liu.se 013-28 20 26

Kursmentor: Ulrika Ekstrand ulrika.ekstrand@liu.se

Chatrine Kayser Palmqvist cathrine.kayser-palmqvist@liu.se

VFU-koordinator: Carin Ek-Eskilsson carin.ek-eskilsson@liu.se

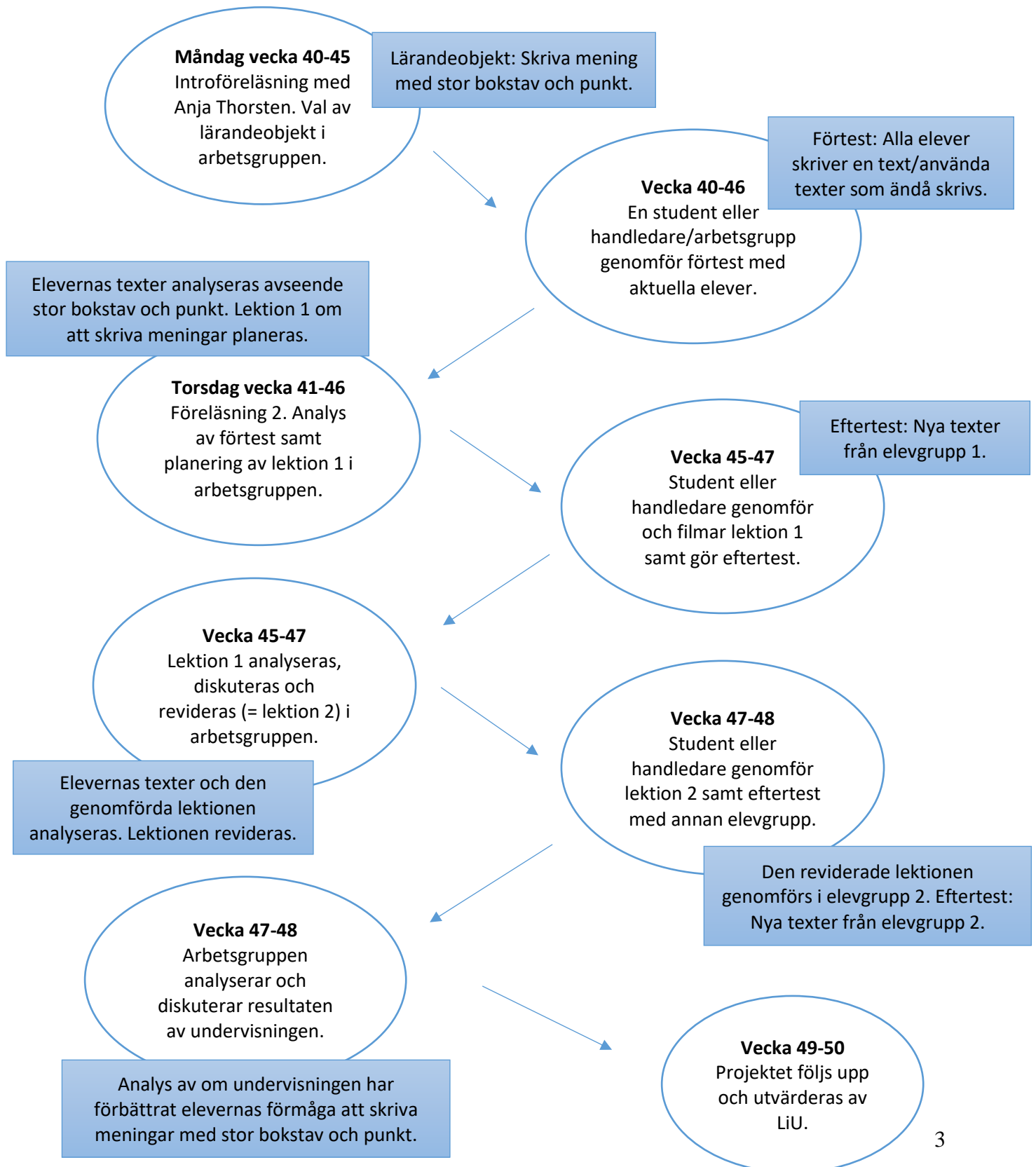
Utöver VFU-uppgiften har studenten en kommande examinationsuppgift som innebär att *på egen hand* observera den skriftspråkliga miljön i klassen samt kartlägga två elevers läs- och skrivkunskaper. Studenten kan behöva din hjälp att välja ut elever som kommit lite olika långt i sin läs- och skrivutveckling. Materialet till uppgiften samlas främst in under några fältstudiedagar i vecka 49-50 (51). Du som handledare behöver då inte göra någon insats.

Med hopp om tre lärorika veckor tillsammans!

Annika Mindedal

Lesson study hösten 2021 i kursen svenska F-3

Under hösten har ni möjlighet att delta i ett pilotprojekt i anslutning till VFU-perioden. Syftet är att utveckla undervisning tillsammans. Ni ingår i arbetsgrupper med två-tre studenter och det är en fördel om en eller flera handledare kan delta med sin erfarenhetsbaserade kunskap. Se all information i instruktionshäftet. Där finns även länkar till de inspelade föreläsningarna.

Planering av en lektion vfu 2 och 3 – med beskrivning

Studenterna har en tom mall att fylla i, samt även ett ifyllt exempel.

Övergripande

Årskurs, ämne, koppling till arbetsområde, läroplan: Vilket arbetsområde är lektionen del av?

Tidsram: Hur lång är lektionen? Hur många moment hinner vi?

Lärandemål för denna lektion: Vad ska eleverna lära sig på just denna lektion? Det innebär att läroplanens syfte och centrala innehåll bryts ner i mindre mål. Vad är möjligt att fokusera på en lektion?

Centrala begrepp: Vilka ämnesspecifika begrepp finns? Vilka begrepp ska eleverna känna till efter lektionen? Vad kan jag själv och vad behöver jag läsa på innan?

Elevernas förväntade förkunskaper, möjliga svårigheter för eleverna med detta moment:

Ordinarie anpassningar: Buffertuppgifter? Uppgifter på olika nivåer? Differentiering? Behövs starthjälp till vissa elever?

Material:

Lektionens flöde

(Välj det antal moment som passar lektionen. Lägg till eller ta bort moment.)

Introduktion Väcka intresse, rikta fokus...	
Moment 1 Lärandefokus (Vad?) Vad ska eleverna lära sig vid just detta moment i relation till lektionens lärandemål.	Aktiviteter och arbetsformer (Hur?) Läraraktivitet, elevaktivitet? Förklaringar, tavelstruktur, uppgifter, frågor, interaktion (i par, grupp, helklass), estetiska uttrycksformer.
Övergång Koppla ihop olika moment Instruktioner Struktur Materialtillgång Ev gruppindelning Elever som hämtar material Plats Tid Gemensam eller "flytande"	
Moment 2 Lärandefokus (Vad?)	Aktiviteter och arbetsformer (Hur?)
Övergång	
Moment 3 Lärandefokus (Vad?)	Aktiviteter och arbetsformer (Hur?)
Avslutning Återkoppling till lektionsmålet. Kort sammanfattning. Vad har vi lärt oss? Hur går vi vidare?	

Trepartssamtal vecka 47/48 via Zoom

Inför trepartssamtalet

1. Studenten filmas och väljer ut en sekvens om 5-10 minuter ur lektionsserien. Sekvensen ska innefatta läsning och/eller skrivning, och visa när studenten leder undervisningen samt kommunicerar och interagerar med eleverna. Studenten använder skolans tekniska utrustning och tar hjälp av handledaren för att filma undervisningen. Filmen/utrustningen får inte lämna övningskolan och inte heller spridas. Handledaren ansvarar för att radera filmen efter samtalet.
2. Studenten reflekterar kring filmsekvensen utifrån nedanstående punkter och skriver ner sina tankar på ca en A4-sida. Reflektionsdokumentet lämnas in på Lisam senast 24 timmar innan trepartssamtalet. (Studenter som "bara" har samtal med sin handledare, lämnar reflektionsdokumentet direkt till handledaren.)

Reflektionerna kopplas till kursmålen för VFU (främst målen *leda en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning samt kommunicera och interagera med elever i olika sammanhang*).

- Ange årskurs och syftet med undervisningsmomentet (varför) samt beskriv innehållet kortfattat (vad och hur). På vilket sätt ingår sekvensen i den större lektionsserien? Hur är momentet/serien förankrad i styrdokument och kurslitteratur?
  - Vad tycker du gick bra? Varför?
  - Vad tycker du gick mindre bra? Varför?
  - Vad tycker du kan utvecklas?
3. Studenten gör dessutom en självskattning av sina didaktiska och sociala lärarförmågor enligt samtliga kursmål och kriterier. Skattningen, som bygger på allt studenten gjort hittills under sin VFU-period i ämnet svenska, tas med till samtalet. Även handledaren gör en skattning av studentens lärarförmågor (bilaga 4) och har med vid samtalet.

Under trepartssamtalet

Studenten leder samtalet och ansvarar för att fördela samtalstiden på 60 minuter.

1. Studenten hälsar alla välkomna till trepartssamtalet, genomför en kort presentationsrunda och berättar om samtalets innehåll och disposition.
2. Studenten delar skärm och visar filmsekvensen samt initierar en diskussion utifrån reflektionsdokumentet. Handledare och campuslärare deltar med sina tankar och reflektioner.
3. Studenten redovisar sin självskattning. Handledaren redovisar även sin skattning av studentens lärarförmågor. Det utmynnar i en formativ diskussion kring var studenten befinner sig i nuläget och hur studenten kan utvecklas vidare. Konkreta exempel från undervisningssituationerna kan lyftas av både handledare och student.
4. Campusläraren leder avslutningsvis en sammanfattande diskussion kring det som framkommit under trepartssamtalet och dokumenterar samtalet.

Kursmål och kriterier för VFU (samma som återfinns i omdömesformuläret).

Kursmål	Kriterium	Kriterium	Studenten infriar ej spalt 2
Didaktiska lärarförmågor			
<i>Planera en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning med beaktande av styrdokument och didaktiska teorier</i>	Studenten planerar en begränsad lektionsserie i samråd med handledaren. Studenten motiverar sina val i förhållande till styrdokument och didaktiska teorier.	Studenten planerar självständigt och kreativt en begränsad lektionsserie efter samråd med handledaren. Studenten motiverar sina val i förhållande till styrdokument och didaktiska teorier.	
<i>Leda en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning</i>	Studenten leder en begränsad lektionsserie på ett fungerande sätt.	Studenten leder en begränsad lektionsserie på ett flexibelt och initiativrikt sätt.	
<i>Följa upp en begränsad lektionsserie, inom ett arbetsområde, som innefattar läsning och skrivning</i>	Studenten följer upp en begränsad lektionsserie genom reflektioner kring sin egen insats, gensvaret från eleverna samt deras lärande.	Studenten följer upp en begränsad lektionsserie genom välgrundade och insiktsfulla reflektioner kring sin egen insats, gensvaret från eleverna samt deras lärande.	
Kursmål	Kriterium		Studenten infriar ej spalt 2
Sociala lärarförmågor			
<i>Visa förmåga att ta initiativ i den pedagogiska verksamheten</i>	Studenten visar förmåga att ta initiativ och agera på ett ansvarsfullt sätt i den pedagogiska verksamheten.		
<i>Kommunicera och interagera med elever i olika sammanhang</i>	Studenten kommunicerar och uttrycker sig begripligt och interagerar med elever på ett inkännande sätt i olika situationer och konstellationer. Studenten har ett kroppsspråk som uttrycker trygghet och tydlighet.		